

SVAR PÅ INTERPELLATION

Kommunfullmäktige

Huddinge

Datum: 2024-03-18
Diarienummer: KS-2024/390.110

Interpellation om tryggheten på upphandlade byggarbetsplatser i kommunen

I Huddinge ska upphandlingar aktivt bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle med respekt för arbetstagares rättigheter, klimat- och miljöhänsyn och social inkludering. Ett exempel på detta arbete är att kommunens allmännyttiga bostadsbolag Hüge bostäder AB är anslutna till *Rättvist byggande*, en fristående organisation som arbetar med en modell för att förebygga och motverka arbetslivskriminalitet och osund konkurrens i byggprojekt.

En allmänt utbredd missuppfattning är att offentliga upphandlingar enbart handlar om att utvärdera anbud utifrån möjligaste lägsta pris. LOU (Lagen om offentlig upphandling) kapitel 16 stipulerar vilka grunder för utvärdering som kan tillämpas, där sägs bland annat att en upphandlande myndighet ska tilldela den leverantör ett kontrakt vars anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga för myndigheten. Men vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska utvärderas på någon av följande grunder: (1) bästa förhållandet mellan pris och kvalitet, (2) kostnad, eller (3) pris.

I Huddinge ställs bland annat krav på riskhantering, skydds- och säkerhetsföreskrifter, BAS-P och BAS-U. Bas-P innebär att byggherren för varje byggprojekt ska utse en byggarbetsmiljösamordnare för planering och projektering. Bas-U innebär att det i varje byggprojekt ska utses en byggarbetsmiljösamordnare för utförandet av arbetet. Kommunen ställer också krav på miljö- och kvalitetsledningssystem och antidiskriminering. Arbetsrättsliga villkor som ställs i upphandlingarna gäller även för underentreprenörer. Villkoren kan uppfyllas på olika sätt, där tillämpning av kollektivavtal är ett sätt. Kommunen har rätt att göra revisioner när som helst under avtalstiden. Lägsta pris utgör således aldrig den enda bedömningsgrunden.

I den av [KS nyligen beslutade kategoriplanen för Entreprenad](#) finns en rad aktiviteter som syftar till att öka den sociala hållbarheten, bland annat;

- proaktiv avtalsuppföljning där potentiella problem identifieras i ett tidigt skede. Vi ska också bekämpa välfärdsbrottslighet genom att skapa en trygg arbetsmiljö, främja legalitet och efterlevnad.
- i alla upphandlingar ska det undersökas om möjlighet finns att ställa arbetsfrämjande villkor för att skapa förutsättningar för personer långt ifrån arbetsmarknaden att öka möjligheterna till egen försörjning.
- Krav på jämställdhet ska ställas i alla upphandlingar.

- För att skapa lika förutsättningar för alla oavsett eventuell funktionsnedsättning ska tillgänglighetskrav ställas i upphandlingar inom kategorin.
- Byggarbeten utgör en riskmarknad enligt upphandlingsmyndighetens bedömning, detta innebär att arbetsrättsliga krav enligt LOU kap 17 har ställts och kommer att ställas i kommunens entreprenadupphandlingar.

Både myndigheter och aktörer inom branscherna bedömer att arbetslivskriminaliteten växer i omfattning. Den växande arbetslivskriminaliteten handlar om brottslighet och regelöverträdelser som resulterar i att människor utnyttjas och far illa på arbetsmarknaden. Det leder också till att seriösa företagare konkurreras ut av fuskare och kriminella. Samhällets ansträngningar för att förebygga och motverka brott med koppling till arbetslivskrimintalet är därför väsentliga och angelägna.

Även Huddinge kommun har potential till förbättring när det gäller att utnyttja möjligheten till arbetsplatskontroller, vilket för närvarande undersöks på kommunstyrelsens förvaltning. Kommunen har exempelvis ett outnyttjat avtal med ett bolag som utför arbetsplatskontroller. Sådana kontroller skulle kunna beställas av den som är projektansvarig för ett bygge. Kontrollerna syftar till att säkerställa villkoren på byggarbetsplatsen avseende arbetsmiljö, arbetsrättsliga villkor, och så vidare.

För Mittenstyret,

Sara Heelge Vikmång (S)

Kommunstyrelsens ordförande